สสส. หนุนพลังเยาวชนเปิด "ลานเรียนรู้" เมืองย่าโม รวมพลังสร้างสรรค์สังคม ปลูกจิตสำนึก "รักบ้านเกิด"

นำเสนอเมื่อ : 31 ต.ค. 2562

เพราะเด็กและเยาวชนคือพลังสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต
และการเรียนรู้ไม่ได้ถูกจำกัดอยู่แค่เฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น
การเปิดพื้นที่สร้างสรรค์ให้เด็กและเยาวชนได้มีส่วนในกระบวนการคิดและลงมือทำก็เป็นอีกเครื่องมือหนึ่ง
ที่จะสามารถช่วยสร้างเสริมให้เกิดการพัฒนาศักยภาพและมองเห็นคุณค่าในตัวเองของเยาวชนได้

ด้วยเหตุนี้ทาง **“กลุ่มไม้ขีดไฟ”**
ที่ดำเนินงานด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้และส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีความรักท้องถิ่น
สามารถดูแลตนเองและช่วยเหลือสังคมได้ จึงได้จัดกิจกรรม **มหกรรมพลังรุ่นใหม่**
“เบิกบานลานเรียนรู้” บริเวณลานสวนรักย่าโม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
ขึ้นโดยการสนับสนุนของ **สำนักสร้างสรรค์โอกาสและนวัตกรรม**
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ(สสส.), เทศบาลนครนครราชสีมา,
เครือข่ายโคราชเดินยิ้ม, เครือข่ายกิจกรรมจังหวัดรอบเขาใหญ่ และมูลนิธิเพื่อนเยาวชนเพื่อการพัฒนา

ในฐานะผู้อยู่เบื้องหลัง **สุมณฑา ปลื้มสูงเนิน** ผู้จัดการโครงการพลังรุ่นใหม่ พลังสร้างสรรค์สังคม กลุ่มไม้ขีดไฟ
เล่าว่าทางกลุ่มทำงานกับเยาวชนในพื้นที่ปากช่อง และจังหวัดต่างๆ รอบเขาใหญ่ ได้แก่ นครนายก สระบุรี
และนครราชสีมา จำนวน 23 กลุ่ม เมื่อแต่ละกลุ่มได้ทำงานผ่านไปประมาณ 10 เดือน
จึงได้จัดกิจกรรม **“เบิกบานลานเรียนรู้”** ขึ้นมาเพื่อให้แต่ละกลุ่มได้มารวมตัวกัน และนำกิจกรรมต่างๆ
มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้เยาวชนและผู้ปกครองเข้ารวมกิจกรรมสร้างสรรค์อย่างหลากหลาย

“โครงการนี้เปิดโอกาสเด็กและเยาวชนได้กิจกรรมสร้างสรรค์ในพื้นที่บ้านของตนเอง
ที่มีกิจกรรมที่แตกต่างกันออกไปตามประเด็นที่ตนเองสนใจไม่ว่าจะเป็นเรื่องสิ่งแวดล้อม
*การสืบสานภูมิปัญญาชุมชน เรื่องพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ การอนุรักษ์ลำน้ำฯลฯ”*ผู้จัดการโครงการฯ กล่าว

ซึ่งถึงแม้จะจบโครงการไปแล้วเยาวชนหลายกลุ่มยังคงดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ต่อไป
โดยในบางพื้นที่จะมีกลุ่มพี่เลี้ยงในชุมชนให้การดูแล เช่น พี่เลี้ยงที่มาจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น
หรือผู้ใหญ่ที่เห็นความสำคัญให้การสนับสนุน และบางส่วนก็จะมีรุ่นพี่ชักชวนให้ไปทำกิจกรรมสร้างสรรค์อื่นๆ

“อย่างในจังหวัดนครนายก จะมีทีมหนุนเสริมซึ่งเป็นกลุ่มที่ทำงานอยู่ในพื้นที่อยู่แล้ว
มาเป็นพี่เลี้ยงพอจบโครงการนี้ก็ไปทำงานต่อกับกลุ่มพี่เลี้ยงต่อได้เลยในกิจกรรมอื่นๆ
และไม่ได้ทิ้งงานเดิมที่ทำในหมู่บ้าน เท่าที่ดูโครงการต่างๆ เราเน้นกิจกรรมที่สร้างสรรค์ให้เด็กๆได้มีส่วนร่วม
แต่โดยสัดส่วนโครงการที่เข้ามา ก็จะเป็นโครงการที่เน้น 2 เรื่องหลักๆ คือ
โครงการสร้างพื้นที่ดีๆในชุมชนผ่านงานศิลปวัฒนธรรม กับงานเชิงสิ่งแวดล้อมและประเด็นที่น่าสนใจอื่นๆ”
ผู้จัดการโครงการ กล่าวย้ำ

มนพร แก้วอินธิ ผู้รับผิดชอบโครงการเด็กลองรักษ์ (อาหาร) จาก โรงเรียนบ้านนา(นายกพิทยากร)
ซึ่งร่วมกับเพื่อนแปรรูปกล้วยหอมที่ใกล้เสียให้กลายเป็นขนมเค้กกล้วยหอม
เล่าว่าได้แนวคิดจากชาวสวีเดนรายหนึ่งที่ทำโครงการนำวัตถุดิบอาหารที่ใกล้เสียมาแปรปรุงใหม่
จึงนำแนวคิดนี้มาทำงานในพื้นที่ร่วมกับกลุ่มเพื่อนอีก 5คน โดยแบ่งหน้าที่ทำตามถนัด

“เคยไปซื้ออาหาร ผลไม้ที่ไม่สวยสวยงามก็มักจะถูกทิ้ง เวลาไปออกบูธหลายๆที่
ก็จะนำวัตถุดิบเหลานี้มาประกอบอาหารและแจกจายฟรี เพราะเรามองวาเป็นเรื่องใกล้ตัว
อาหารบางอย่างที่แปรรูปได้ถูกทิ้งโดยเปลาประโยชน์ทั้งๆที่นำมาแปรรูปทำใหม่ได้
และกอนลงมือทำงานทุกครั้งก็จะมีการพูดคุยอยู่เสมอ ในการทำงานอาจมีขอผิดพลาดบ้าง
แต่เมื่อมีโอกาสทำงานบอยครั้งการประสานงานก็ดีขึ้น
*สิ่งสำคัญก็คือเกิดเป็นมิตรภาพที่ทุกคนได้รับจากการทำงานร่วมกัน”*มนพรกล่าว
ขณะที่ **ณัฐวรรณ ศสินันทนานุกูล** แกนนำกลุ่มเยาวชนรักษ์ป่าสัก จากโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยสระบุรี
ซึ่งนำชุดตรวจสอบคุณภาพน้ำมาสาธิตในงาน เลาวาแม่น้ำป่าสักเป็นแม่น้ำสำคัญของสระบุรี
ที่ผ่านมาพบวาบางพื้นที่มีน้ำเสีย ทำให้ปลาและสัตว์น้ำอื่นๆตาย
สงผลกระทบต่อชาวบ้านในพื้นที่จึงได้รวมกลุ่มเยาวชนขึ้นมาและมีอาจารย์คอยให้คำปรึกษา
โดยบูรณาการความรู้ในวิชาเคมี ชีววิทยา และฟิสิกส์ มาดำเนินกิจกรรมตรวจสอบคุณภาพน้ำตามจุดที่กำหนดไว้
ซึ่งการตรวจสอบการวัดคาคุณภาพน้ำก็ไม่ยากไม่ได้ซับซ้อนเกินไปกวาที่เด็กๆ จะทำได

“แนวคิดที่เรารวมตัวกันมาจากปัญหาที่เกิดขึ้น น้ำเป็นสิ่งสำคัญสำหรับอุปโภค บริโภค
หากน้ำเนาเสียไม่มีคุณภาพยอมสงผลกระทบต่อชีวิตของเรา
เลยมาคิดทางแก้ไขปัญหานี้ไม่ให้มันเกิดขึ้นในบ้านของเราหรือในท้องถิ่นของเรา”
แกนนำกลุ่มเยาวชนรักษ์ป่าสักกลาว

ณัฐววรรณ ยังบอกด้วยว่านอกจากการตรวจวัดค่าน้ำ
ทำให้ได้ลงพื้นที่ตามหมู่บ้านเพื่อไปแนะนำการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม
มีการทำน้ำหมักจุลินทรีย์เพื่อนำไปใช้บำบัดน้ำเสีย การผลิตน้ำยาเอนกประสงค์ การทำครีมอาบน้ำสมุนไพร
โดยตลอดระยะเวลาที่ดำเนินโครงการฯ เธอและเพื่อนๆ รู้สึกภูมิใจที่มีส่วนชวยเหลือชุมชน
ชวยเหลือจังหวัดที่ตัวเองอาศัย และชวยเหลือประเทศชาติ แม้จะเป็นเรื่องที่ดูวาเป็นสิงเล็กๆ
แต่ก็อาจจะเป็นตัวอย่างในการดำเนินการในแนวทางเดียวกันในลักษณะนี้ในพื้นที่อื่นๆได้

การเปิดโอกาสและเปิดพื้นที่ให้เด็กและเยาวชนได้คิดและลงมือทำกิจกรรมสร้างสรรค์
นอกจากจะทำให้เด็กและเยาวชนมีทักษะและกระบวนการเรียนรู้ที่สงผลต่อการพัฒนาศักยภาพของตนเอง
ในมิติตางๆ แล้ว กิจกรรมตางๆ ที่เกิดขึ้น
ยังทำให้ผู้ใหญ่ในชุมชนในท้องถิ่นได้ตระหนักเห็นถึงความสำคัญของสิ่งเล็กๆ น้อยๆ
ที่ทุกคนรวมกันทำขึ้นมาในชุมชน
และสงผลให้เกิดการพลังความรวมมือเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นหรือชุมชนของตนเองอย่างต่อเนื่อง.

